

โครงการคัดเลือก “เกษตรกรสำนักรักบ้านเกิด ประจำปี พ.ศ. 2569”

หลักการและเหตุผล

มูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนักรักบ้านเกิด ดำเนินโครงการคัดเลือก “เกษตรกรสำนักรักบ้านเกิด” เพื่อยกย่องและประกาศเกียรติคุณเกษตรกรต้นแบบที่มีบทบาทสำคัญต่อสังคม เปิดโอกาสให้ผลงานและแนวคิดของเกษตรกรได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง และเป็นแรงบันดาลใจแก่เกษตรกรรายอื่น รวมถึงคนรุ่นใหม่ ในการพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมอย่างมีคุณค่าและยั่งยืน

แนวคิดการคัดเลือกในแต่ละปีจะมีการปรับให้สอดคล้องกับบริบท และความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และภาคเกษตรกรรม โดยยังคงยึดหลักสำคัญคือการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเอง สร้างรายได้อย่างมั่นคง และเติบโตควบคู่ไปกับคุณภาพชีวิตที่ดีในระยะยาว

ในปัจจุบัน สังคมไทยกำลังก้าวเข้าสู่ยุคที่ให้ความสำคัญกับสุขภาพ คุณภาพชีวิต และความปลอดภัยของอาหาร มากยิ่งขึ้น ทั้งจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร พฤติกรรมผู้บริโภค ตลอดจนความตื่นตัวด้านการดูแลสุขภาพเชิงป้องกันส่งผลให้ภาคเกษตรกรรมไม่ได้ทำหน้าที่เพียงการผลิตอาหาร แต่มีบทบาทสำคัญในการเป็นฐานรากของระบบสุขภาพของสังคม

เกษตรกรที่สามารถผลิตหรือแปรรูปผลผลิตจากธรรมชาติ ให้ตอบโจทย์การดูแลสุขภาพ การใช้ในชีวิตประจำวัน ควบคู่กับการบริหารจัดการฟาร์มอย่างปลอดภัย ใส่ใจสิ่งแวดล้อม และสร้างรายได้ที่มั่นคง จึงถือเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการเป็นต้นแบบของ “เกษตรกรเพื่อสุขภาพแห่งอนาคต”

ดังนั้น การสนับสนุนและยกย่องเกษตรกรที่ดำเนินงานด้านเกษตรเพื่อสุขภาพ อย่างเป็นรูปธรรม จึงมีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนภาคเกษตรไทย ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในปัจจุบันและอนาคต พร้อมสร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สุขภาพ และทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อค้นหา สนับสนุน และยกย่องเกษตรกรต้นแบบ

ที่มีศักยภาพในการขับเคลื่อนภาคเกษตรกรรมไทย ภายใต้แนวคิด “เกษตรกรเพื่อสุขภาพแห่งอนาคต” โดยเป็นผู้ที่ลงมือทำจริง มีระบบคิดที่ชัดเจน สามารถผลิตหรือพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร ที่ตอบโจทย์สุขภาพ คุณภาพชีวิต และการดำรงอาชีพอย่างยั่งยืน

2. เพื่อส่งเสริมอุดมการณ์สำนักรักบ้านเกิด

และสะท้อนความมุ่งมั่นในการตอบแทนคุณแผ่นดิน ของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนักรักบ้านเกิด ผ่านการยกระดับเครือข่ายเกษตรกร ให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีรายได้ที่มั่นคง และเติบโตบนฐานของสุขภาพและทรัพยากรที่สมดุล

3. เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรที่ใส่ใจสุขภาพและความปลอดภัย

ทั้งในกระบวนการผลิต การแปรรูป และการบริโภค ส่งเสริมให้เกษตรกรปรับวิธีการทำเกษตร ให้สอดคล้องกับการดูแลสุขภาพของผู้ผลิต ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อมในระยะยาว

4. เพื่อเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของเกษตรกรต้นแบบสู่สาธารณชนในวงกว้าง

เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้เกษตรกรรายอื่น และคนรุ่นใหม่เห็นคุณค่าและโอกาสของอาชีพเกษตรกรรม ในฐานะอาชีพที่สร้างทั้งรายได้ สุขภาพ และคุณภาพชีวิต อย่างมั่นคงและยั่งยืนในอนาคต

ขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือก

1. กระบวนการรับสมัคร (เดือนมิถุนายน-เดือนกรกฎาคม)

- ประกาศรับสมัครผ่านช่องทางออนไลน์ของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด, บริษัท รักบ้านเกิด จำกัด และหน่วยงานพันธมิตร
- กิจกรรม community รับสมัครในพื้นที่ จังหวัดระยอง และจังหวัดราชบุรี

2. การคัดเลือกรอบที่ 1 (เดือนสิงหาคม)

- คัดเลือกจากใบสมัครทั่วประเทศ ให้เหลือผู้สมัคร 30 คน โดยคณะกรรมการ

3. การคัดเลือกรอบที่ 2 (เดือนกันยายน)

- ผู้สมัครทั้ง 30 คน นำผลิตภัณฑ์ของตนเองมานำเสนอผลงานต่อคณะกรรมการผ่านระบบ Zoom online ภายใต้โจทย์ที่กำหนด
- คณะกรรมการคัดเลือกผู้สมัครจาก 30 คน ให้เหลือ 10 คนสุดท้าย
- ชี้แจงเกณฑ์ตัดสิน และข้อเสนอสำหรับการเตรียมพร้อมในรอบคัดเลือกที่ 3

4. การคัดเลือกรอบที่ 3 (เดือนตุลาคม)

- 10 คนสุดท้ายนำเสนอผลงานต่อหน้าคณะกรรมการ
- จัดลำดับผู้ชนะ 1 – 10 เพื่อเข้าร่วมพิธีประกาศผล

5. พิธีประกาศผล (เดือนพฤศจิกายน)

หลักเกณฑ์ในการพิจารณา

พิจารณาคัดเลือกตามองค์ประกอบมิติต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1.คุณสมบัติส่วนบุคคล

- 1.1 เป็นเกษตรกรหรือผู้ประกอบการด้านการเกษตร
- 1.2 เป็นบุคคลสัญชาติไทย
- 1.3 มีผลผลิต สินค้า หรือผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตรเป็นของตนเอง และไม่ขัดต่อกฎหมายหรือศีลธรรม
- 1.4 มีเอกสารสิทธิ์หรือหลักฐานการครอบครอง/เช่าที่ดินเพื่อการเกษตรอย่างถูกต้อง เพื่อชี้แจงว่าพื้นที่เป็นไปตามกฎหมาย และไม่รุกล้ำพื้นที่สาธารณะหรือเขตหวงห้าม
- 1.5 ดำเนินการผลิตโดยคำนึงถึงสุขภาพ ความปลอดภัยของผู้ผลิตและผู้บริโภค
- 1.6 ไม่เคยได้รับรางวัล “เกษตรกรสำนึกรักบ้านเกิด” มาก่อน
- 1.7 มีบทบาทในการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ หรือเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชนหรือเครือข่ายเกษตรกร
- 1.8 มีแนวคิดในการพัฒนาอาชีพเกษตรให้สามารถดำเนินต่อไปได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน
- 1.9 ให้ความสำคัญกับคุณภาพ ความปลอดภัย และความน่าเชื่อถือของผลผลิต
- 1.10 มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

2. คุณสมบัติด้านการเกษตรเพื่อสุขภาพ

2.1 ด้านสุขภาพ

พิจารณาจากแนวทางการทำเกษตรที่ส่งเสริมสุขภาพ ควบคุมความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ชุมชน และสิ่งแวดล้อม

2.2 ด้านกระบวนการผลิต

พิจารณาจากวิธีการปลูก เลี้ยง หรือแปรรูปที่ดูแลดิน น้ำ และทรัพยากรธรรมชาติ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

2.3 ด้านความรับผิดชอบต่อความเป็นธรรม

พิจารณาจากการดำเนินงานด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส ดูแลแรงงาน ชุมชน และมีการแบ่งปันทรัพยากรหรือองค์ความรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกัน

3. คุณสมบัติด้านผู้นำเกษตรเพื่อสุขภาพ ผู้มีดีใหม่ที่ยั่งยืน

3.1 ด้านสังคม

- 3.1.1 เป็นเกษตรกรต้นแบบด้านเกษตรเพื่อสุขภาพ
- 3.1.2 ถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์การผลิตที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- 3.1.3 ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของครอบครัวและชุมชนผ่านการทำเกษตร
- 3.1.4 ทำงานร่วมกับชุมชนหรือเครือข่ายด้านเกษตรเพื่อสุขภาพ
- 3.1.5 สร้างแรงบันดาลใจให้คนรุ่นใหม่เห็นคุณค่าบทบาทเกษตรกร

3.2 ด้านเศรษฐกิจ

- 3.2.1 สร้างรายได้จากการทำเกษตรหรือผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพอย่างต่อเนื่อง
- 3.2.2 บริหารจัดการต้นทุนอย่างเหมาะสมและรับผิดชอบต่อ
- 3.2.3 เพิ่มมูลค่าผลผลิตด้วยการแปรรูปหรือพัฒนาสินค้า
- 3.2.4 มีช่องทางจำหน่ายชัดเจนทั้งระดับชุมชนและระดับประเทศ
- 3.2.5 เติบโตได้ในระยะยาวโดยไม่กระทบทรัพยากรและสุขภาพะสังคม

3.3 ด้านสิ่งแวดล้อม

- 3.3.1 ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- 3.3.2 ดูแลและฟื้นฟูดิน น้ำ และระบบนิเวศในพื้นที่การเกษตร
- 3.3.3 ลดของเสีย และนำทรัพยากรกลับมาใช้ประโยชน์
- 3.3.4 ส่งเสริมความหลากหลายของพืชหรือระบบเกษตร
- 3.3.5 เป็นฟาร์มหรือพื้นที่เกษตรที่สามารถเป็นต้นแบบให้ผู้อื่นนำไปปรับใช้ได้

3.4 ด้านความยั่งยืน

- 3.4.1 มีวิสัยทัศน์และแผนการทำเกษตรเพื่อสุขภาพระยะยาว
- 3.4.2 ดำเนินการเกษตรที่อยู่ได้จริงทั้งรายได้ สุขภาพ และทรัพยากร
- 3.4.3 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมและตลาด
- 3.4.4 ถ่ายทอดองค์ความรู้และระบบการผลิตสู่คนรุ่นต่อไป
- 3.4.5 ทำงานร่วมกับเครือข่ายหรือหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

เงินสนับสนุนเกษตรกร

มอบเงินสนับสนุนเกษตรกรพร้อมได้ประกาศเกียรติคุณแก่เกษตรกรจำนวน 10 ท่าน ดังนี้

อันดับที่ 1	เงินสนับสนุน	100,000 บาท
อันดับที่ 2	เงินสนับสนุน	80,000 บาท
อันดับที่ 3	เงินสนับสนุน	60,000 บาท
เกษตรกรดีเด่น 7 ท่าน	เงินสนับสนุนท่านละ	30,000 บาท
ป๊อปปูลาร์โหวต	เงินสนับสนุน	10,000 บาท
รวมมูลค่า		460,000 บาท

คณะกรรมการ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิจากกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้อง
3. ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรภาคี
4. ผู้แทนมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ เกิดขวัญและกำลังใจในการประกอบอาชีพเกษตรกร และสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองได้
2. เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้ และเกิดการหมุนเวียนด้านการเงินในระบบเศรษฐกิจ
3. เกิดการต่อยอดการผลิตสำนึกรักบ้านเกิด ที่แสดงถึงความมุ่งมั่นในการตอบแทนคุณแผ่นดิน ของมูลนิธิร่วมด้วยช่วยกันสำนึกรักบ้านเกิด และองค์กรภาคี
4. เกิดการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของเกษตรกรสู่สาธารณชน และเป็นต้นแบบของเกษตรกรหรือผู้ที่อยากประกอบอาชีพด้านการเกษตร

ผู้รับผิดชอบ

บริษัท รักบ้านเกิด จำกัด